19 637 Vreemdelingenbeleid

Nr. 3682 Brief van de minister van Asiel en Migratie

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 14 oktober 2026

Graag informeer ik uw Kamer, mede namens de Minister van Buitenlandse Zaken, over het nemen van beperkende visummaatregelen tegen Somalië en Guinee.

Jaarlijks brengt de Europese Commissie het vertrouwelijke rapport met de beoordeling van de EU-brede terugkeersamenwerking met derde landen van de Visumcode onder de EU-lidstaten uit. Op basis van deze beoordeling doet de Commissie voorstellen voor beperkende visummaatregelen in het kader van artikel 25bis van de Visumcode. Zo heeft de Europese Commissie in juli 2024 een voorstel voor beperkende visummaatregelen tegen Somalië gedaan en in juli 2025 een voorstel voor beperkende visummaatregelen tegen Guinee gedaan, omdat deze landen onvoldoende voortvarend waren in de terugkeersamenwerking. Op 25 juni 2026 werd het voorstel tot het nemen van beperkende visummaatregelen voor Somalië aangenomen in de Raad. Vervolgens werd op 10 juli 2026 het voorstel tot het nemen van beperkende visummaatregelen voor Guinee aangenomen in de Raad.

Specifiek gaat het om de tijdelijke opschorting van: de vrijstelling om ondersteunende documenten aan te leveren voor bepaalde categorieën visumaanvragers (bonafide reizigers), de vrijstelling van betaling van visumleges voor diplomatieke paspoorthouders, de maximale behandeltermijn van 15 dagen, en de afgifte van meervoudige visa. Deze maatregelen dienen ertoe de Somalische en Guinese autoriteiten te bewegen om de nodige acties te nemen ter verbetering van de terugkeersamenwerking.

De Europese Commissie zal de komende tijd aan het Europees parlement en de JBZ-Raad rapporteren over de voortgang. De Commissie kan dan voorstellen doen om de maatregelen aan te vullen of in te trekken. Indien de huidige maatregelen ineffectief zijn gebleken, kan de Europese Commissie als aanvullende maatregel verhoging van de visumleges voorstellen. Nederland blijft in gesprek met de Europese Commissie over de status van de terugkeersamenwerking met beide landen, ook nu de Raad visummaatregelen heeft genomen tegen Somalië en Guinee. Ook blijft Nederland in dialoog met Somalië en Guinee om terugkeersamenwerking te bevorderen en het belang van samenwerking voor Nederland op dit vlak te onderstrepen.

In het verleden zijn er al maatregelen onder artikel 25bis genomen tegen Gambia en Ethiopië. De visummaatregelen tegen Gambia heeft de Raad reeds in 2021 genomen. In 2022 heeft de Raad aanvullende maatregelen genomen tegen Gambia omdat sprake was van een onvoldoende verbeterde situatie. Nadat deze aanvullende maatregelen waren genomen, verbeterde de terugkeersamenwerking met Gambia. Vanwege het succes van deze maatregelen besloot de Raad op 12 april 2024 om de visummaatregelen voor Gambia

gedeeltelijk in te trekken. De visummaatregelen tegen Ethiopië heeft de Raad genomen in 2024. Vanwege de verbeterde terugkeersamenwerking zijn de maatregelen tegen Ethiopië op 18 mei 2026 ingetrokken.

Zoals eerder aan uw Kamer gecommuniceerd, acht Nederland artikel 25bis van de Visumcode een belangrijk instrument om terugkeersamenwerking te verbeteren en zal het zich voor de toepassing hiervan blijven inzetten in gevallen waar daar aanleiding toe is. Het kabinet zal uw Kamer op de hoogte houden van de inzet van het instrument.

De minister van Asiel en Migratie,
G. van den Brink